

AVRAM IANCU - 200!

Nr.7(47/iulie 2024)

Spiritul maiorului în amurg (secvență dintr-un roman nenăscut)

Gruia COJOCARU

Într-o duminică de octombrie roșu se plimbau prin centrul vechi al orașului. Era în amurg, soarele își încheiase traiectoria diurnă, iar umbrele înserării coborau nepăsător pe străzile pulsând de energie. Încă de dimineață, în parcuri și pe marginea străzilor un vânticel de la răsărit mușcase apăsător din coroanele arborilor. Proaspăt ucise, frunzele mângâiau catifelat suprafețele pe care poposeau, apoi o luau din loc în dănțuirea bezmetică a trecerii. După-amiaza vântul s-a potolit. Pe nesimțite, calmul capturase orașul. Mașinile nu mai circulau, doar oamenii țeseau pretutindeni fire nevăzute. Totuși, dacă erai puțin atent, percepeai o presiune ascunsă, care-i tulbura într-un mod bizar pe trecători. Nimeni nu-și vorbea, chiar dacă se mișcau în grupuri mai

mici ori mai mari, doar chipuri crispate se decupau încremenit în aerul rarefiat. Până și pașii milițienilor, care patrulau într-o arie anume, îngropau tăcut zgomotul în asfalt.

Tudor și Lavinia făceau notă discordantă. Nu erau expansivi la modul strident, însă țineau în mâini bucuria de a fi împreună, care spărgea viguros orice neajuns. Cenușiul clipei lucra în afară, într-un orizont străin, incapabil să le perforzeze miezul. Însă, cum au pășit în centrul vechi al orașului, lăsând în urmă *Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial*, surâsul înflorit pe chipul Laviniei s-a evaporat. Parcă un extractor cu vacuum, scăpat din maternitate, i l-a supt de pe chip, confundând nefericit zona de acțiune. Or, ai fi putut crede că durerea maiorului Ignat și a companiei sale militare se așternuse la priveghi în mintea Laviniei, iar tinerei i se reproșa exuberanța pe care-o degajase în preajma suferinței și a jertfei supreme. Poate că pe un canal neștiut, spiritul maiorului i-a șoptit:

- E cazul să ai un strop de decență în fața eroilor neamului!

Tudor nu avea astfel de revelații. A simțit că ceva se defectase doar când Lavinia a încetinit pasul, refuzând parcă să înainteze. Văzându-i umbletul împleticit, a privit-o și i-a citit în ochi disperarea. De fapt, era un amestec de deznădejde, furie și teamă, în proporții oarecum egale.

- Ce e, ți-e rău?

- Nu, nimic, mergi înainte, vin și eu imediat!

Tudor a făcut câțiva pași, apoi, nedumerit, și-a răsucit trupul. Lavinia discuta aprins cu un bărbat șaten, cu o cicatrice pe arcada dreaptă. Distanța nu era mare, putea prinde ceva din dialog, mai ales că cei doi păreau că se iau la trântă, fără urmă de sportivitate. N-ar fi stat să tragă cu urechea, însă plutea în spațiul dintre ei un iz de violență și voia să acționeze prompt, dacă era nevoie.

- Auzi, Lavi, eu cred că putem să rezolvăm problema, dacă mai vrei...

- Vezi-ți mai bine de treabă și lasă-mă-n pace! i-o tăie scurt femeia.

- Aha, văd că n-ai stat degeaba, zise Audel, mișcându-și capul înspre Tudor.

- Nu-i treaba ta! Consideră că nu exist!

- Da, înțeleg, mi-am dat seama că și tu ești o...

Un corb se roti croncănind ascuțit pe deasupra statuii maiorului, dizolvând conturul frazei. Tudor schiță o grimasă în colțul buzelor. I-a scăpat finalul. Lavinia deja era lângă el, când încerca să dezlege *rebusul*.

- Hai să mergem! spuse ea hotărât.

- Da' cine-i tipul, ce s-a-ntâmplat?

- Un văr de-al meu, mai ciudățel, așa, mă cam irită, da' i-am zis să mă lase-n pace, că le am și eu pe-ale mele, rosti ea sacadat.

Cuvintele ei dobândiseră brusc o consistență stranie, însă Tudor nu sesiză schimbarea, succesiunea nuanțelor. Păreau niște proiectile metalice, lansate parcă de o copie a Tunului Basilic, măcar că ținta nu era Constantinopolul, ci mai curând o gară dezafectată, unde privitorul se putea minuna de stupizenia asaltului, în vreme ce linia de metrou prindea viață pe dedesubt.

- Bine, dar de ce mi-ai cerut să merg înainte?

- M-am gândit să nu-ți facă rău cumva!

„Vărul care să-i facă rău iubitelui verișoarei...” Lui Tudor nu-i trecu prin minte o astfel de replică, ci s-a dus bolovănos, după fentă, ca orice mascul suficient de isteț pentru a ignora argumentele logice în disputa naturală cu amorul propriu:

- Mie să-mi facă rău?! Întrebă el înflăcărat, căutându-l feroce cu privirea pe „văruț”.

Dacă-l prind îl strivesc ca pe-un vierme!

- Eii, lasă, nu te impacienta așa, a trecut, totul e în regulă, zise împăciuitor Lavinia,

AVRAM IANCU - 200!

care tocmai fugărise pericolul, însă nu voia ca Audel să se fixeze cumva în mintea lui Tudor. Hai mai bine să mergem la un restaurant, să ciocnim un pahar de vin ori un spumant ceva, plusă ea pentru a șterge discret aburul amurgului.

- Perfect, spuse Tudor încântat, lăsând în colbul subconștientului *rebusul* necompletat.
- Au intrat la „Miorița”. Era un restaurant destul de cochet, la periferia orașului. Duduia. Mese libere nu se vedeau.

- Cred că n-avem noroc, zise Tudor.
- Ba da, e o masă liberă în colțul îndepărtat din dreapta.
- Ce zici de-un vin de Cotnari?
- O, nu, doar dacă ții neapărat, da' eu nu cred că beau.
- De ce? E un vin destul de reușit.
- O fi, dar de când m-am îmbătat prima oară – cu lichior și vin de Cotnari – nu pot

să mă ating nici de unul nici de celălalt

Cât au comandat un *Vin spumant de Panciu*, Lavinia îi ceru să povestească întâia experiență bahică profundă. Era un prilej bun să se echilibreze și să-și pună ordine în gânduri.

- Stăteam în gazdă la niște bătrâni, într-un bloc de pe lângă *Cimitirul Pacea*, începu

Tudor. Eram pe la-nceputul clasei a X-a. Într-o seară de sâmbătă m-a sunat un coleg de clasă. „Am ceva de băut, vii?” mă întrebă. „De ce nu!”, i-am răspuns. Sergiu avea o sacoșă cu două baterii de Cotnari și una de lichior cu aromă de cafea. Ne-am dat mai în spatele blocului, după o tufă de tuia și, gâl-gâl, gâl-gâl am topit împreună tot ce era până la ultimul strop. Ne grăbisem cretin, parcă eram la cantina internatului de liceu și căutam să grămădim în farfurie o porție babană dintr-un platou de fasole, cu urme de costiță și cârnăciori. Când am ajuns în cameră, m-am lăsat să curg pe covorul de lângă pat. Mă țineam strașnic de covor și de-un picior al patului. Se rostogoleau toate – scaune, masă, tavan –, însă era o senzație formidabilă de plutire. Ca atunci când ești într-un autoturism, la viteză mare, și zbori peste un pinten de pământ, pe care constructorul nu l-a nivelat îndeajuns înainte de a turna asfaltul; un astfel de loc, dacă vrei, e nu departe de Hârlău, pe drumul Botoșani – Iași. În sfârșit, m-am pus în pat și-am adormit. Pe la miezul nopții, presiunea din interior era de nesuportat. M-am trezit. Am mers la baie și-am vărsat prima dată. Groaznic moment, dar apoi am dormit liniștit până dimineața.

- Dar amicul tău, cum s-a descurcat?

- Spre uluirea mea, mult mai bine.

- Văd un pic de infatuare aici, adică nu poate cineva de aceeași vârstă să reziste mai mult la băutură decât tine?!

- Nu-i vorba de asta, Sergiu era diabetic. Își făcea zilnic insulină, așa că datele problemei altfel crescuseră.

- Da, un fenomen, însă va claca repede, conchise Lavinia, continuă, te rog, te-am întrerupt!

- Dimineața, când încă leneveam bahic în pat, Sergiu a venit la mine cu o lămâie. Am făcut un ceai de mentă, am adăugat suc cu acid citric într-o cană și, când lichidul s-a răcit ușor, am băut conținutul.

- Ți-a prins bine, firește!

- Am vomitat instant, în cană, n-am putut s-ajung la baie. Dar mi-am revenit complet, aveam senzația proaspătă că mi-am spălat tot interiorul, nu doar stomacul. Renăscusem, eram apt pentru orice, inclusiv pentru un alt episod bahic. Necazul e că de-atunci nu mă mai pot atinge de vinul de Cotnari, am mai încercat odată și n-a intrat. De lichior nu-mi pare rău, oricum e o băutură infectă.

- Sunt și lichioruri bune...

- Prea dulcege, parc-au răsturnat vaporul cu zahăr în cisterna cu borhot. Mă rog, să mai bem o sticlă, zise el făcând semn cu mâna unui chelner s-aducă o baterie nouă.

- Mâine trebuie să plec devreme. Am cursuri la școală de la prima oră și nu pot să întârzii...

- Bem sticla asta și plecăm.

- Da, dar fără mine!

Spumantul era destul de puțin alcoolizat, așa că Tudor a topit destul de iute conținutul. Lavinia i-a strecurat discret o sută de lei, iar adolescentul a achitat nota de plată și-au plecat spre casă. Drumul era slab luminat, câteva lămpi pâlپâiau anemic, însă li se dăduseră ochii cu întunericul. Obișnuința. Când au ajuns pe strada „*Popa Șapcă*” bezna era stăpână. Mahala. Plouase cât au zăbovit la restaurant, iar acum înaintau bâjbâind pe drumul noroios ca-ntr-un pântec de balenă. Deși norii s-au dizolvat în rănile pământului, stele nu se găseau nicăieri. Fuseseră înghițite de întuneric. Ori de balenă. Ba nu, o mână perfidă le-a extras din locul de odihnă, apoi le-a prăjit în oceanul văzduhului, ucigându-le viața din măruntaie.

Mecanica cerului propunea un rebus nou, însă Tudor avea griji mai pământene. După ce-a descuiat ușa de la intrare și-au intrat în camera sa, trupurile s-au eliberat de povara veșmintelor. Timpul a amuțit. Care stele? Care rebus? Doar piatra se căznea inept să le descifreze. Ei alunecaseră deplin în fortăreața sângelui, unde zămisleau emoție, contopire pleneră și descătușare sălbatică.